

บทที่ 4

การทดลองและผลการทดลอง

จากการที่ใช้โปรแกรมจำลองมาทำการจำลองบล็อกโคอะแกรมของตัวทำนายของสมิทและตัวทำนายเชิงวิเคราะห์ ดังรูปที่ 2.4 และ 2.5 ในบทที่ 2 ซึ่งการที่จะทำการจำลองนั้นก็ได้อ่าวไว้แล้วในบทที่ 3 ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงรูปแบบต่างๆของกระบวนการ ที่จะทำการเลียนแบบ (Simulation) ซึ่งสามารถจำแนกได้ว่ามีกี่แบบและมีขั้นตอนเป็นอย่างไร

4.1 วิธีการทดลอง

ในการทำการทำเลียนแบบนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ

- กรณีที่ 1 บล็อกโคอะแกรมที่มีอันดับของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเท่ากับ 2
- กรณีที่ 2 บล็อกโคอะแกรมที่มีอันดับของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันเท่ากับ 4

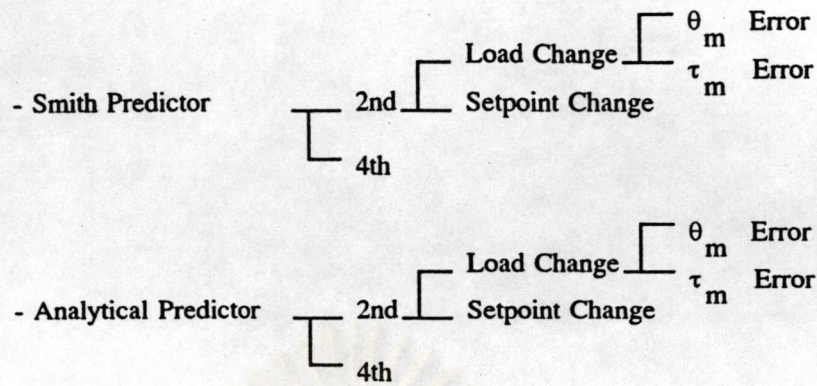
ในแต่ละกรณีสามารถแบ่งการทำเลียนแบบได้เป็น 2 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 การเปลี่ยนแปลงแบบเซ็ทพอยท์เปลี่ยน (Setpoint Change)
- ส่วนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงแบบโหลดเปลี่ยน (Load Change)

และในแต่ละส่วนยังสามารถแบ่งการทำเลียนแบบได้เป็น 2 แบบคือ

- ความผิดพลาดที่เกิดจากค่าเดดไทม์ (θ_m Error)
- ความผิดพลาดที่เกิดจากค่าคงที่ของเวลา (τ_m Error)

ดังนั้นจะสามารถสรุปขั้นตอนในการทำเลียนแบบได้ดังรูป 4.1

รูปที่ 4.1 ขั้นตอนในการทำเลียนแบบ (Simulation)

จากรูปที่ 4.1 จะเห็นว่าในการทำเลียนแบบทั้งตัวทำนายของสมิทและตัวทำนายเชิงวิเคราะห์ จะมีด้วยกันทั้งหมด 16 กรณีคือ

ตัวทำนายของสมิท

- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด

ตัวทำนายเชิงวิเคราะห์

- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีโหลดเปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด

- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 2, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีโพลเปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีโพลเปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า θ_m ผิดพลาด
- ที่มีกระบวนการอันดับ 4, ที่มีเซ็ทพอยท์เปลี่ยนและมีค่า τ_m ผิดพลาด

และในแต่ละกรณีของค่า θ_m และ τ_m ผิดพลาด จะทำโดยให้มีการผิดพลาดเป็นเปอร์เซ็นต์ซึ่ง

จะขอกกล่าวในช่วงต่อไป

4.1.1 การกำหนดและปรับเปลี่ยนค่าตัวแปร

ในการทำการเลียนแบบ (Simulation) นั้นจะมีตัวแปรที่กำหนดให้ต้องทำการปรับเปลี่ยนอยู่

2 ตัวคือ θ_m และ τ_m และในการปรับเปลี่ยนจะทำ 4 กรณีคือ

1. ค่า θ_m และ τ_m คงที่ (ไม่มีการผิดพลาด)
2. ค่า θ_m คงที่แต่ τ_m มีการผิดพลาดคือ 10%, 20%, 30%, -10%, -20%, และ -30%
3. ค่า τ_m คงที่แต่ θ_m มีการผิดพลาดคือ 10%, 20%, 30%, -10%, -20%, และ -30%

4.1.2 การจูนตัวควบคุมกระบวนการ

การจูนตัวควบคุมกระบวนการของตัวทำนายของสมิธจะใช้การจูนแบบซิกเลอร์-นิโกลส์ (Ziegler-Nicoles) ส่วนตัวทำนายเชิงวิเคราะห์จะใช้วิธีการควบคุมโมเดลภายในวงจร (Internal Model Control) ดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ 2

4.1.3 การเปรียบเทียบผลการทดลอง

การเปรียบเทียบผลการทดลองกระทำโดยเปรียบเทียบลักษณะของการตอบสนองและค่า ITAE ที่ได้จากการทำการเลียนแบบบล็อกไดอะแกรมตามที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นทั้งหมด

4.2 ผลการทดลอง

จากการทำหิมเลขจะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

4.2.1 ตัวทำนายของสมิธหิมเลขด้วยวิธีของซิกเลอร์-นิโกลส์ (Ziegler-Nicoles)

ก. กระบวนการเป็นแบบสมการอันดับ 2 (2nd Order)

$$G_p = \frac{e^{-2s}}{15s^2 + 8s + 1}$$

$$G_m = \frac{e^{-3s}}{7s + 1}$$

- ขณะที่ยังไม่ได้ติดตั้งตัวทำนายของสมิธ

จากการหิมเลขกระบวนการอันดับ 2 โดยการทำการไซเคิลอย่างต่อเนื่องเพื่อหาค่า K_{cu} และค่า P_{cu} ที่จะนำมาใช้คำนวณหาค่า พีไอดี โดยวิธีของ"ซิกเลอร์-นิโกลส์"จะได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่า K_{cu} , P_{cu} และค่า พีไอดี ขณะที่ยังไม่ได้ติดตั้งตัวทำนายของสมิธ

โหลดเปลี่ยน		เซ็ทพอยท์เปลี่ยน	
K_{cu}	4.9	K_{cu}	4.85
P_{cu}	12.86	P_{cu}	12.9
P	2.85	P	2.91
I	0.155	I	0.155
D	1.6075	D	1.6125
ITAE	129	ITAE	116

ผลของการตอบสนองของโหลดเปลี่ยนดูได้จาก หน้า 93

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 105

- เมื่อติดตั้งตัวทำนายของสมิธโดยใช้ค่า พีไอดี ค่าเดิม ค่า ITAE ปรากฏดังตารางที่ 4.2 คือ

ตารางที่ 4.2 ผลของการทำจิมูเลชันกระบวนการอันดับ 2 ด้วยทำนายของสมิธ

โหลดเปลี่ยน

ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE
L2	0	7	3	187
L21	10	7.7	3	187
L22	20	8.4	3	192
L23	30	9.1	3	194
L24	-10	6.3	3	187
L25	-20	5.6	3	185
L26	-30	4.9	3	180
L27	10	7	3.3	194
L28	20	7	3.6	200
L29	30	7	3.9	210
L210	-10	7	2.7	180
L211	-20	7	2.4	175
L212	-30	7	2.1	167

เซ็ทพอยท์เปลี่ยน

ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE
S2	0	7	3	130
S21	10	7.7	3	130
S22	20	8.4	3	133
S23	30	9.1	3	137
S24	-10	6.3	3	126
S25	-20	5.6	3	124
S26	-30	4.9	3	122
S27	10	7	3.3	136
S28	20	7	3.6	141
S29	30	7	3.9	147
S210	-10	7	2.7	124
S211	-20	7	2.4	124
S212	-30	7	2.1	124

ผลของการตอบสนองของโหลดเปลี่ยนดูได้จาก หน้า 95 ถึง 103

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 107 ถึง 115

ข. กระบวนการเป็นแบบสมการอันดับ 4 (4th Order)

$$G_p = \frac{e^{-6s}}{s^4 + 4s^3 + 6s^2 + 4s + 1}$$

$$G_m = \frac{e^{-7.3s}}{3s + 1}$$

- ขณะที่ยังไม่ได้ติดตั้งตัวทำนายของสมิธ

จากการหาค่าของกระบวนการอันดับ 4 โดยการทำการไซเคิลอย่างต่อเนื่องเพื่อหาค่า K_{cu} และค่า P_{cu} ที่จะนำมาใช้คำนวณหาค่า พีไอดี โดยวิธีของ"ซิกเลอร์-นิโคลส์"จะได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่า K_{cu} , P_{cu} และค่า พีไอดี ขณะที่ยังไม่ได้ติดตั้งตัวทำนายของสมิธ

โหลดเปลี่ยน		เซ็ทพอยท์เปลี่ยน	
K_{cu}	1.23	K_{cu}	1.21
P_{cu}	19.5	P_{cu}	19.61
P	0.738	P	0.73
I	0.1026	I	0.102
D	2.4375	D	2.45
ITAE	288	ITAE	477

ผลของการตอบสนองของโหลดเปลี่ยนดูได้จาก หน้า 117

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 131

- เมื่อติดตั้งตัวทำนายของสมิธโดยใช้ค่า พีไอดี ค่าเดิม ค่า ITAE ปรากฏดังตารางที่ 4.4 คือ

ตารางที่ 4.4 ผลของการทำหิมูเลขันกระบวนการอันดับ 4 ตัวทำนายนของสมิธ

โหลดเปลี่ยน					เซ็ทพอยท์เปลี่ยน				
ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE	ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE
L4	0	3	7.3	364	S4	0	3	7.3	218
L41	10	3.3	7.3	382	S41	10	3.3	7.3	221
L42	20	3.6	7.3	390	S42	20	3.6	7.3	221
L43	30	3.9	7.3	393	S43	30	3.9	7.3	221
L44	-10	2.7	7.3	390	S44	-10	2.7	7.3	214
L45	-20	2.4	7.3	380	S45	-20	2.4	7.3	214
L46	-30	2.1	7.3	375	S46	-30	2.1	7.3	214
L47	10	3	8.03	408	S47	10	3	8.03	247
L48	20	3	8.76	446	S48	20	3	8.76	245
L49	30	3	9.49	483	S49	30	3	9.49	295
L410	-10	3	6.57	361	S410	-10	3	6.57	192
L411	-20	3	5.84	325	S411	-20	3	5.84	167
L412	-30	3	5.11	298	S412	-30	3	5.11	149

ผลของการตอบสนองของโหลดเปลี่ยนดูได้จาก หน้า 119 ถึง 127

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 131 ถึง 139

4.2.2 ตัวทำนายเชิงวิเคราะห์หิมูเลขด้วยวิธีของการควบคุมวงจรรภายใน (Internal Model Control)

ก. กระบวนการเป็นแบบสมการอันดับ 2 (2nd Order)

$$G_p = \frac{e^{-2s}}{15s^2 + 8s + 1} \quad G_m = \frac{e^{-3s}}{7s + 1}$$

$$G_c = \frac{z - 0.8669}{0.1331z} \quad A = \frac{3.2698z - 2.2698}{z}$$

- เมื่อติดตั้งตัวทำนายเชิงวิเคราะห์ค่า ITAE ปรากฏดังตารางที่ 4.5 คือ

ตารางที่ 4.5 ผลของการทำขุมเลขชั้นกระบวนการอันดับ 2 ตัวทำนายเชิงวิเคราะห์

โพลด์เปลี่ยน					เซ็ทพอยท์เปลี่ยน				
ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE	ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE
L2	0	7	3	11.6	S2	0	7	3	6.2
L21	10	7.7	3	25	S21	10	7.7	3	15
L22	20	8.4	3	62	S22	20	8.4	3	108
L23	30	9.1	3	∞	S23	30	9.1	3	∞
L24	-10	6.3	3	13	S24	-10	6.3	3	28
L25	-20	5.6	3	∞	S25	-20	5.6	3	∞
L26	10	7	3.3	∞	S26	10	7	3.3	∞
L27	-10	7	2.7	∞	S27	-10	7	2.7	∞

ผลของการตอบสนองของโพลด์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 141 ถึง 148

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 150 ถึง 157

ข. กระบวนการเป็นแบบสมการอันดับ 4 (4th Order)

$$G_p = \frac{e^{-6s}}{s^4 + 4s^3 + 6s^2 + 4s + 1}$$

$$G_c = \frac{z - 0.7165}{0.2835z}$$

$$G_m = \frac{e^{-7.3s}}{3s + 1}$$

$$A = \frac{5.4948z - 4.49488}{z}$$

- เมื่อติดตั้งตัวทำนายเชิงวิเคราะห์ค่า ITAE ปรากฏดังตารางที่ 4.6 คือ

ตารางที่ 4.6 ผลของการทำขุมเลขชั้นกระบวนการอันดับ 4 ตัวทำนายเชิงวิเคราะห์

โหลดเปลี่ยน					เซ็ทพอยท์เปลี่ยน				
ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE	ITEM	%ERR	τ_m	θ_m	ITAE
L4	0	3	7.3	28	S4	0	3	7.3	30
L41	10	3.3	7.3	36	S41	10	3.3	7.3	50
L42	20	3.6	7.3	250	S42	20	3.6	7.3	410
L43	30	3.9	7.3	∞	S43	30	3.9	7.3	∞
L44	-10	2.7	7.3	42.5	S44	-10	2.7	7.3	63
L45	-20	2.4	7.3	∞	S45	-20	2.4	7.3	∞
L46	10	3	8.03	∞	S46	10	3.3	8.03	∞
L47	-10	3	6.57	∞	S47	-10	3.3	6.57	∞

ผลของการตอบสนองของโหลดเปลี่ยนดูได้จาก หน้า 159 ถึง 166

ผลของการตอบสนองของเซ็ทพอยท์เปลี่ยนดูได้จาก หน้า 168 ถึง 175

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ลักษณะของบล็อกไดอะแกรม, ลักษณะการตอบสนองและค่า ITAE จะปรากฏดังรูปที่ ก.3, ก.4ก และ ก.4ข

หลังจากติดตั้งตัวชดเชยเคดใหม่ของสมิธและมีความผิดพลาดของโมเดลจะพบว่า

ตารางที่ 5.1 ค่า τ_m มีความผิดพลาด (ดังรูป ก.5 ถึง ก.8)

ลำดับ	รูปแบบการขมิฐเลข	ค่า ITAE	ลักษณะของการตอบสนองเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนติดตั้งตัวชดเชยเคดใหม่
1.1	เพิ่มค่าความผิดพลาดของ τ_m	เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อ τ_m ผิดพลาดมากขึ้นเรื่อยๆ	มีโอเวอร์ชูทเพิ่มขึ้นเล็กน้อยการแกว่งจะหมดไปและเวลาที่ใช้ในการเข้าสู่เซ็ทพอยท์คงเดิม
1.2	ลดค่าความผิดพลาดของ τ_m	เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อ τ_m ผิดพลาดมากขึ้นเรื่อยๆ	มีโอเวอร์ชูทเพิ่มขึ้นเล็กน้อยการแกว่งจะหมดไปและเวลาที่ใช้ในการเข้าสู่เซ็ทพอยท์คงเดิม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย